މުޑު އޮޑީގައި ބަހަނޑު ދުވެއި

ޢަބްދުﷲ ސާދިޤު

މިއީ މިސާލު ބަހެކެވެ. މިސާލު ބަހަކީ ކިއުރި ހިނގާފައި އޮތް ކަމަކަށް ނިސްބަތްވާގޮތުން ބުނާ މިސާލެކެވެ. މިކަން ވީގޮތް މި ދަންނަވައިލީމެވެ.

ދަޢުރު އޮޑީގެ މީހުން ރަށްއަށްގައި ޖައްސާފައި ފުން ބަނޑީ ރަހަރު ފައިބަމުން އޮޑީގައި ބާއްވާ ބަހަނޑެވެ. ބޮޑުކަލޯގައި އަވިހުންނަން އެއްގަމަށް ފޯބުނީ ވަރަށް ގިނައިރުވީ ފަރުވާނެވެ. އެދި ފަޅު ބޮޑު ކަމުނަގައި ފަޅު ދަޔިކަމުންނެވެ.

ބޮއްކަރައް މި ކިއަރި ދަމުރުވެރިން އޮޅޭފަހަރަށް އަރައި ފައިބާން ގެނދުޑާ ކުޅޭ ދާނަށްކަނަކުވެ. މި ގިނައިން ބަރުދުފައި ހުނނަ ކޮޅި ބައްކަރުވެ. (ރަޝީދު)

ދުން މިބައިމީހުންނަށް ފުން ރަށްބަދާއި ތަންޖެހުމައި ހިފައިގެން ރަސްގެ އެއްގަމަށް އެރުން އިރު ވަރަށް ރަސްވެއްޖެއެވެ. އޭރު ބަޔަރަށްޖެހެން މި ބޮޑުވެސް ބަހަނޑެވެ. އޭރު ބަހަނޑަށް ނިދިއްޖެއެވެ.

ފުންރުނބަޑަލާ އޮޑީގެ މީހުން ބޮޑު ފުން އަރާފައި ހުނނަ ރުނބަޑެވެ. މިބާވަތުގެ ރުނބާގެ ބޮޑުގައި ވަރާފައި އޮންނަ ވެހުނގަނޑު އޮންނާނެއެވެ. މި ވެހުނގަނޑު ދަނޑި ގެތޮވާލާފައި ވަޅުކޮށް އޮންނަ ވާގަނޑު ނުވަތަ ކުޅަގަނޑު އޮންނާނެއެވެ. ރުނބާ އުފުލަން ބޭނުންކުރާ ތަނޑިއާ ރަޅުވަނީ އޭގެ ތިރީއަށެވެ. މި ވެހުނގަނޑަށް ކިޔަނީ ވިއްގޮވި މިހުނނެވެ. (ރަޝީދު)

ދެ ވިއްގޮވި ބަދިވެއްޖެނަމަ ރުނބާ ދޫވެގެން ބިއްމައްޗަށް ވެއްޓިދާނެއެވެ. ބަދުހެލި މީހުން ތަންތަނަށް އަރައިން އުޅޭއިރު މަލާމާގެ ގޮތުން ވިއްޔާ ވިއްގޮވި ބަލި ދުނބައްޔާ ބަލައިގެން އުފާން ހަދައެވެ.

ފުން ތަންޖެހޭ ދާގެއްމެވެ. ތަންޖެހިދާ ބަދު ތަނުން އެއްމީހުން

އަނޑައިތަނަށް ގެންދިޔުމަށް އެއްޗެއްގައި ވާޖަހައި އަރައިސާއިގެން މީހުންގެ ކަނޑުމަތީގައި އުފުލުމަށް ބޭނުންކުރާ ފަލި ދަނޑީއެކެވެ. (ރަޝީދު)

މިސްކިތް ވަޅުދޮރުން ފުން ހިފައިގެން އެއްޗެހި ކަނޑަން ރަހައަށް އާދެވުނީއު ބަހަނޑު އޮތީ ގަދަ ނިދިފައެވެ. ކޮޅުފަސްކޮޅުގައި ރަނގާ ދިޔާއަށް ދެފައި ދިއްކާތުގެން އައްދުރު (ރަނގާ ގޮތް) ފަރާތުގައެވެ. މިއީ ފުން ރުނބާ ދަނޑުޖަހަށް އަރުވަން އެއްޗެ ފަސޭހަ ދިމައެވެ. އެމީހުން ބަހަނޑު ގޮވާގޮވާ ހޫނުވިމާ ބޮޑުކަރުގައި ކޮޅުފަސްކޮޅުގެ ގެނބުރު (ބޭރު) ފަރާތަށް ހިނގައްޖެއެވެ. އޭރު ބަހަނޑުވެސް ހޫފިގެން އަސްއަށާ އުފަރާތުގެ ފާށެ ދިއްކާތުގެން މިއޮތީ ނިދާފައެވެ. މިމާ ތިބީ ގޮވާގޮވާ ހޫނުވިމާ ދިރުނބާ ކޮޅާ ކައިރިކާތުފަން ދިޔައިރު އަސްއަށާ ބަހަނޑުވެސް ހޫފިގެން ފުންފާ މީހުންނަށް ފަސޭހަވާނީ ކޮޅުފަސްކޮޅު ދިނއްޔާއަކީ ހިކެތް ގެސް މިއޮތީ ދިރުނބާކޮޅުގައި ދޯފައި ދިއްކާތުގެން ނިދާފައެވެ.

މިތާނގައި ކޮޅުފަސްކޮޅު މި ކިއުނީ ފުރާ ދޮއްވާ އެއްޗެހިގެ ފަރަތް ކޮޅަށެވެ. ދިރުނބާކޮޅު މި ކިއުނީ ފުރާ ދޮއްވާ ތަކެތިގެ ކުރި ކޮޅަށެވެ. (ރަޝީދު)

ފުންފާ މީހުން ދިރުނބާކޮޅުގެ ގެނބުރު ފަރާތް ކައިރިކާތުފިއްޔަށް ބަހަނޑު މިއޮތީ އެދިމާއަށް ފައި ދިއްކާތުގެންނެވެ. ދުން ފުންފާން އުޅޭ މީހުން ރުޅިއައިރައިގަނޑުގެން ބުނެފެވެ. އަޖައިބުއްވުންހުއްޓެވެ. މުޑު އޮޑީގައި މިއޮތީ ބަހަނޑު ދުވެއްޖެވެ. މި މިސާލުބަސް އުފެދިފައި ވަނީ މި ހާދިސާއާ ގުޅިގެންނެވެ.

މި ހާދިސާ މީހުން ހިނގާފައި އޮތީކަމުގައިވިޔަސް މީހުން ބުނައުޅޭނީ މީހަކު އުނދަގޫވާގޮތަކަށް ތަނުއްގައި މީހާގެ ތަކެތި ބަލައިގަތުމަށްފައި ހުރިމާ އެކަމާ ގުޅޭ ގޮތުންނެވެ. -ނިމުނީ-